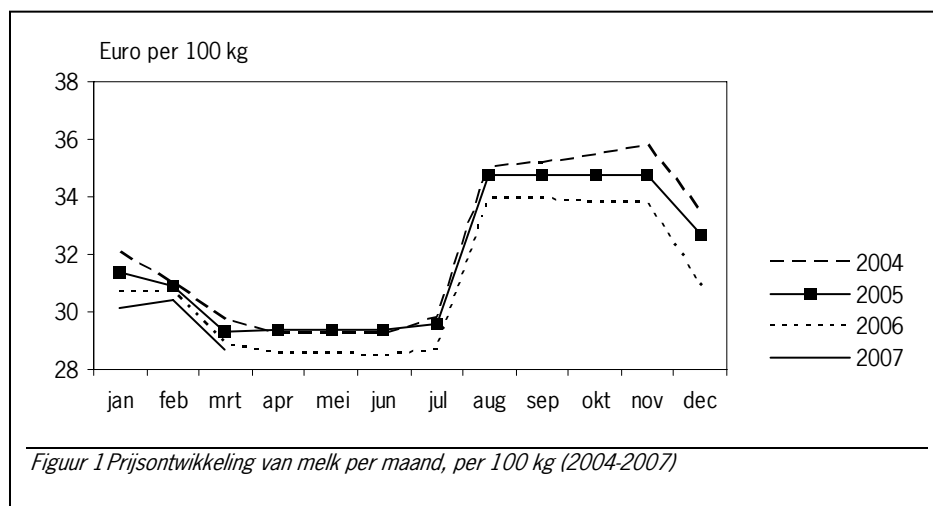

EERSTE KWARTAAL MELKVEE: MELK- EN VEEPRIJZEN LAGER, KRACHTVOER DUURDER*Jakob Jager en Jan Bolhuis*

In het eerste kwartaal van 2007 is de melkproductie zowel in Nederland als in de EU ten opzichte van dezelfde maanden in 2006 gestegen. Ondanks de gestegen productie, konden zuivelproducten goed af worden gezet op de markt. De positieve stemming op de markt kon een lichte daling van de voorschotprijs van melk echter niet voorkomen.

Markt en prijs

In de eerste twee maanden van 2007 lag de melkproductie in Nederland ruim 3% hoger dan in de vergelijkbare periode van vorig jaar. Hoewel het vetgehalte het quotumjaar 2006/2007 wat lager is, zal het melkquotum naar verwachting met circa 1,5% zijn overschreden. Een belangrijk deel van de aangevoerde melk is tot kaas verwerkt, een voortzetting van de sterk gestegen kaasproductie in 2006. In de eerste maanden van 2007 ligt de kaasproductie 7% hoger dan in die periode van 2006. De productie van weipoeder steeg zelfs met meer dan 9%. Ook de Europese melkproductie is in de eerste maanden van 2007 in vergelijking met vorig jaar toegenomen. In Frankrijk en Duitsland is de productie in 2006 lange tijd achtergebleven maar ligt de laatste maanden 2 à 3 procent hoger dan in 2006. Ondanks de ruimere melkaanvoeren in diverse lidstaten was de stemming op de zuivelmarkt in het eerste kwartaal van dit jaar positief en bleven de kaasprijzen redelijk stabiel. De Nederlandse export van kaas nam met 13% toe. Hoewel er meer melkpoeder in de EU wordt geproduceerd, zijn de prijzen sterk opgelopen en naderen de grens van 300 euro per 100 kg. Op de wereldmarkt, waar de EU veruit de belangrijkste aanbieder is, zijn de prijzen ook sterk gestegen. Het krappe aanbod en de aanhoudende kooplust vanuit Zuidoost-Azië zijn de oorzaak van de hoge wereldmarktprijzen. Bij weipoeder was er eveneens sprake van een vaste markt met sterk stijgende prijzen. Tegen het eind van het kwartaal lag de prijs rond 130 euro per 100 kg, ruim 60 euro hoger dan de vergelijkbare periode van vorig jaar. Ondanks de positieve stemming op de zuivelmarkt liggen de voorschotprijs van melk het eerste kwartaal circa 1% onder het niveau van vorig jaar (figuur 1).

Omzet en aanwas

De dalende prijstendens van de nuchtere kalveren die eind vorig jaar intrad, zette zich aanvankelijk voort. De matige vraag naar kalveren werd vooral veroorzaakt door de tegenvallende opbrengstprijzen van kalfsvlees en de sterk stijgende kosten van kalvermelkpoeder. De opbrengstprijzen van zwartbonte stierkalveren lagen aanvankelijk iets boven de 100 euro per stuk. In de loop van het kwartaal nam de vraag onder invloed van de oplopende kalfsvleesprijzen toe. De prijzen van de nuchtere kalveren liepen op tot circa 145 euro per stuk maar moesten in maart weer veel terrein prijsgeven. De gemiddelde prijs kwam dit kwartaal bijna 90 euro lager uit dan in de vergelijkbare periode van vorig jaar. Toen werden de prijzen fors opgedreven door de hoge kalfsvleesprijzen als gevolg van de sterk gestegen vraag naar kalfsvlees in onder meer Italië. De prijzen van de slachtkoeien lieten aanvankelijk een stabiele ontwikkeling zien. Na de jaarwisseling is er meestal sprake van een kleinere vraag van consumptiezijde en dat was ook dit jaar het geval. Dankzij het beperkte aanbod bleef het prijsniveau vrij stabiel. In de loop van het kwartaal nam de vraag weer iets toe en liepen de prijzen vanwege het beperkte aanbod op. Ondanks de positieve ontwikkeling lag de gemiddelde prijs dit kwartaal circa 15 cent per kg lager dan in het eerste kwartaal van 2006. Ook de prijzen van gebruiksvee liepen verder terug. De meeste melkveehouders verwachtten dat ze het quotum wel vol konden melken waardoor er weinig animo was om vee aan te kopen.

Resultaten

Wordt de bovenstaande informatie vertaald naar ontwikkelingen van opbrengsten, toegerekende kosten en saldo voor een melkveebedrijf van 68 koeien met een melkproductie van 525.000 kg, dan blijkt dat het saldo in het eerste kwartaal afneemt (figuur 2). Ondanks de iets hogere melkopbrengsten (+ 450 euro) die het gevolg zijn van een hogere melkproductie door quotumverruiming, zijn de verkopen van de nuchtere kalveren en de slachtkoeien samen 1.200 euro lager. Aan de kostenkant zijn vooral de voerkosten gestegen en in mindere mate die van kunstmest. De totale toegerekende kosten nemen in het eerste kwartaal met ongeveer 7% toe (+1.150 euro). Uiteindelijk is het saldo in het eerste kwartaal van 2007 5% lager (-1.700 euro) dan in hetzelfde kwartaal van 2006. De laatste 2 kalenderjaren nam het saldo steeds toe (vooral in 2005), maar in de tweede helft van 2006 was de kentering al zichtbaar.

